

Besluit Verlenen vergunning

J.M. Jochemsen
Langesteeg 14
6712 NC Bennekom

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99

Blad
1 van 14

Locatie
Langesteeg 14 te Bennekom

Gemeente
Ede

Activiteit
Wijzigingen pluimveebedrijf

Beste meneer/mevrouw Jochemsen,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag.

Definitief Besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze vergunning beschreven in de bijlage. Neem alle bijlagen goed door.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

≡ provincie
Gelderland

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03046731, 03153483, 03153504, 03166998, 03208728, 03262742, 03262749, 03266489

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS- berekeningen
  - Verschilberekening (kenmerk RdPf3jXuWHhT d.d. 26 mei 2020)
  - Beoogde situatie (kenmerk S218VfUARgqX d.d. 07 oktober 2020)

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
3 van 14

BIJLAGE 1

1 Toelichting

De opbouw van de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *aangevraagde activiteit* toegelicht;
- Daarna volgen de *voorschriften* en de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie* en de *jurische grondslagen*.

1.1 Omschrijving activiteiten

Op 03-04-2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen voor de locatie Langesteeg 14 te Bennekom voor de bouw van een nieuwe pluimveestal voor legkippen met een uitloopweide en een vermindering van het aantal legkippen in de bestaande stal.

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Veluwe is 2,4 km.

2 Voorschriften

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-bijlage (bijlage 2) met kenmerken RdPf3jXuWHhT (verschilberekening) en S218VfUARgqX (Beoogde situatie) moeten aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
2. Het project waarvoor deze vergunning is verleend moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
3. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019-005689.
4. Op het moment dat deze vergunning onherroepelijk wordt, vervangt deze de vergunning Natuurbeschermingswet van 2012-015930.
5. U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.
6. Meld de start van de werkzaamheden minimaal vier weken voor de startdatum bij provincie Gelderland, via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019-005689.
7. Is de activiteit klaar? Meld dit binnen twee weken aan provincie Gelderland via post@gelderland.nl. Vermeld het zaaknummer 2019-005689.

3 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

3.1 Historie vergunningverlening

Voor dit bedrijf is al eerder een vergunning of verklaring van geen bedenkingen (vvgb) verleend voor de Wet natuurbescherming met zaaknummer 2012-015930.

3.2 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

3.3 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3.4 Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Deze vergunning wordt verleend in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Utrecht, Overijssel, Limburg, Noord-Brabant en Noord-Holland.

4 Beoordelingskader

Deze aanvraag heeft betrekking op de effecten van stikstof op verschillende Natura 2000-gebieden.

4.1 Bepalen vergunningplicht

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
6 van 14

4.2 Gelderse beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 10 december 2019 beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen van stikstof. Hierbij wordt de stikstofdepositie van de aanvraag vergeleken met de stikstofdepositie in de referentiesituatie.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieuvergunning die is verleend voor de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieuvergunning dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn.

Bij een aanvraag mag alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen stikstofemissie in de referentiesituatie voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. De feitelijk gerealiseerde capaciteit betreft de op het moment van indienen van de aanvraag op grond van een toestemming volledig opgerichte installaties en gebouwen, of gerealiseerde infrastructuur en overige voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de activiteit.

4.3 Toets aan Besluit emissiearme huisvesting

In de beleidsregels is vastgelegd dat de maximale emissiewaarden zoals vastgelegd in het Besluit emissiearme huisvesting (Beh), een plafond vormen bij het berekenen van de stikstofemissie voor de referentiesituatie bij intern salderen. In de referentiesituatie mogen dus geen hogere emissiefactoren zijn toegepast dan de maximale emissiefactoren die op grond van het besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren per dierplaats per jaar zijn toegestaan.

5 Beoordeling

5.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekening blijkt dat er Natura 2000-gebieden waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaats vindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden.

5.2 Besluit emissiearme huisvesting

De emissiefactoren die in de Aeriusberekening zijn gehanteerd voor de referentiesituatie voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting zoals die golden op het moment dat de vergunning/vvgb (van het bedrijf/de stal waarmee wordt gesaldeerd) werd verleend.

5.3 Effecten stikstof

Onderstaande tabellen geven de referentiesituatie en de aangevraagde situatie weer. Tabel 1 komt overeen met situatie 1, en tabel 2 met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
7 van 14

Tabel 1 referentiesituatie

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Pluimveestal bestaand	Kippen	E 2.9.1	3.750	468,75	
Bron 2	Paarden	K 1.100	6	30	
Bron 3	Paarden	K 1.100	26	130	
Bron 4	Paarden	K 1.100	14	70,00	
	Paarden	K 2.100	4	8,40	
	Paarden	K 3.100	10	31,00	
Andere stikstofbronnen				0.01	<1
Totaal				738,16	<1

Tabel 2 aangevraagde situatie

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Pluimveestal bestaand	Kippen	E 2.9.1	600	75.00	
Bron 2	Kippen	E2.11.2.2 + E7.10	12.000	408.00	
Bron 3	Paarden	K 1.100	26	130,00	
Bron 4	Paarden	K 1.100	14	70,00	
	Paarden	K 2.100	4	8,40	
	Paarden	K 3.100	10	31,00	
Andere stikstofbronnen				0.01	<1
Totaal				722,41	<1

Voor het vaststellen van de referentiesituatie zijn overzichten gegeven van alle verleende natuurvergunningen in tabel 3.

Tabel 3 natuurvergunning

Datum	Zaaknummer	Vergunning soort	Omschrijving
14-01-2013	2012-015930	Natuurvergunning	Vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
8 van 14

Op grond van onze beleidsregels intern en extern salderen wordt de vergunde emissie alleen in de referentiesituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

Door middel van salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

5.4 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

5.5 Overige effecten

Keuze bij afstand van meer dan 500 m

Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

6 Zienswijze

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

6.1 Zienswijze Stichting Milieugroepen Ede te Bennekom, gedateerd 24 juli 2020

De indiener brengt 4 punten naar voren:

1. Referentiesituatie vaststellen.
2. RAV-emissiefactoren leveren in dit geval geen zekerheid van geen toename op.
3. Andere bronnen van stikstofemissie niet meegenomen.
4. Significantie niet uitgesloten.
5. Samenhang met programma stikstof.

Hieronder staat voor ieder punt de argumenten die de indiener heeft aangedragen in onze reactie op de argumenten.

Argument 1: Referentiesituatie vaststellen.

De stichting stelt dat uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht en dat door salderen met de referentiesituatie de depositie uitkomt op 0,00 mol/ha/j of lager. Echter is daarmee niet duidelijk of er ook inderdaad bedrijvigheid is geweest in de vorm van het houden van landbouwhuisdieren, of de gebouwen zodanig waren ingericht dat er ook landbouwhuisdieren gehouden konden worden en om hoeveel dieren het daarbij ging voor de afzonderlijke categorieën. Vaste jurisprudentie geeft aan dat bij intern salderen moet worden uitgegaan van de feitelijk gerealiseerde capaciteit als

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
9 van 14

referentiesituatie, in plaats van als standaard de vergunde emissie te nemen als referentiesituatie. Niet alleen moet dan beoordeeld worden of er al dan niet gebouwen staan maar ook of deze zijn ingericht t.b.v. het houden van vee en of er ook recent daadwerkelijk vee heeft gestaan en in welke aantallen.

Reactie:

Wat een bedrijf binnen de vergunning daadwerkelijk aan installaties en stallen heeft gebouwd heet in de Beleidsregels de "feitelijk gerealiseerde capaciteit". De aanwezigheid van de stallen is zichtbaar op luchtfoto's (Egis) Op de milieutekeningen is het duidelijk dat de stallen en installaties zijn gebouwd. Dit bedrijf heeft volledig gerealiseerd wat is vergund en mag daardoor de volledige stikstofemissie van de oude vergunning gebruiken voor het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen.

Argument 2: RAV-emissiefactoren leveren in dit geval geen zekerheid van geen toename op.

De stichting stelt dat er grote twijfel bestaat over de stikstofemissies uit deze stallen, met name uit emissiearme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de ammoniakemissie van zogenoemde emissiearme stallen veelal onderschat wordt. Milieuvriendelijke stallen in Nederland stoten bijvoorbeeld meer stikstof uit dan aanvankelijk werd gedacht. Dat komt naar voren in een onderzoek dat het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft uitgevoerd in opdracht van minister Carola Schouten. Het gevolg daarvan is dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan hier sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename in stikstofuitstoot. Met name is twijfelachtig dat 12.600 kippen in emissiearme systemen minder zullen uitstoten dan in de situatie die is opgevoerd als referentie met 3.750 dieren. Referent aan de uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, rechtsoverweging 18 punt 11 kan een benadering die niet stoelt op wetenschappelijke zekerheid niet betrokken worden in de passende beoordeling. Er is daarmee dus niet zeker gesteld dat de stikstofemissie niet toeneemt.

Reactie:

Het is inderdaad een punt van zorg dat de werkelijke emissiereductie van luchtwassers in de praktijk tegen kan vallen. Wij kunnen echter niet op basis van de onderzoeksresultaten met lagere emissiefactoren rekenen dan volgens de RAV. Deze zijn in vergunningprocedures leidend. Zie daarvoor ook o.a. rechtbank Oost_Brabant 19 augustus 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:4830, ro. 13.3 en rechtbank Oost_Brabant 26 augustus 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:4968, ro. 16.2_16.3.

Argument 3: Andere bronnen van stikstofemissie niet meegenomen

De stichting geeft aan dat de RAV-cijfers alleen betrekking hebben op stalemissies. Toename van de veebezetting zal ook leiden tot meer transportbewegingen met tractoren en/of vrachtwagens en tot meer mest. Ook hierdoor wordt de stikstofemissie veroorzaakt en kan de stikstofdepositie stijgen, waardoor de natuurlijke kenmerken van de Nature2000-gebieden aangetast kunnen worden.

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
10 van 14

Reactie:

De toename in vervoer is meegenomen in de nieuwe situatie. In de tabel hieronder staat de toename in vervoer uitgewerkt. Het gaat om het aantal voertuigen per jaar.

Transportsoort	Impliciet vergund transport	Aangevraagd transport
Zwaar transport voer	6	25
Zwaar transport eieren	52	104
Zwaar transport afvoer kippen	1	4
Zwaar transport aanvoer kippen	1	5
Zwaar transport afvoer mest	1	27
Zwaar transport overig	26	26
Middelzwaar Rendac	52	52
Licht aan-afvoer paarden	1460	1460
Licht dierenarts etc.	26	26

In de aangevraagde situatie wordt een volièrehuisvesting gebouwd, waar mest één keer per veertien dagen afgevoerd moet worden, daardoor neemt het mesttransport veel toe vergeleken met de vergunde situatie. Daarnaast dient de meststroom van biologische en traditionele kippen gescheiden te gebeuren. Dit geldt ook voor de eieren.

Argument 4: Significante effecten niet uitgesloten

De stichting geeft aan dat nu negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten een passende beoordeling noodzakelijk is. Daarbij zal ook rekening moeten worden gehouden met cumulatieve effecten vanwege andere recent toegestane plannen of projecten dan wel plannen en projecten die op stapel staan om op grond van de Wet Natuurbescherming te worden toegelaten.

Reactie:

Uit de AERIUS-berekening blijkt dat de stikstofdepositie niet toeneemt. Dat betekent dat significante effecten van de voorgestelde wijziging ook in combinatie met andere plannen of projecten kunnen worden uitgesloten. Een nieuwe passende beoordeling is derhalve niet nodig.

Argument 5: Samenhang met programma stikstof

De Stichting wijst erop dat zowel landelijk als provinciaal wordt gewerkt aan een samenhangend programma stikstof. Met dit programma dient men te komen tot een pakket aan maatregelen ter invullen van de vereisten van artikel 6 lid 1 en 2 van de Habitatrichtlijn om de kwaliteit van habitats en leefgebieden van soorten te verbeteren. Doel is onder meer om de stikstofbelasting van de verschillende gevoelige Natura2000-gebieden binnen afzienbare termijn naar beneden en

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
11 van 14

bij voorkeur onder de KDW te brengen. Een bronmaatregel is bijvoorbeeld om gebruiksruimte in de agrarische sector weg te nemen door bedrijven uit te kopen. Dit beleid wordt nu verder geconcretiseerd zodat duidelijk is hoe en waar opkoop en sanering plaats zal vinden. Door nu vooruitlopend daarop alweer nieuwe uitbereidingen agrarische bedrijven mogelijk te maken, kan dit beleid worden gefrustreerd. Zo zal opkoop bijvoorbeeld duurder kunnen worden. Wij vinden daarom dat het voorzorgsbeginsel van toepassing zou moeten zijn tot het moment dat de stikstofaanpak voldoende concreet is en er daadwerkelijk sprake is van substantiële afname van stikstofemissies.

Reactie:

Op grond van artikel 5 lid 3 van de Beleidsregels intern en extern salderen wordt bij de beoordeling van een aanvraag voor intern salderen uitsluitend de N-emissie van de activiteit betrokken voor zover intrekking van de daaraan ten grondslag liggende toestemming niet noodzakelijk is in verband met de toepassing van artikel 6 lid 2 van de Habitatrictlijn. Daarvan is in dit geval geen sprake. Het bedrijf ligt op ca 1,8 km van de Veluwe.

6.2 Zienswijze Mooi Wageningen, gedateerd te 26 juli 2020

De indiener brengt 4 punten naar voren:

1. Toenemen van vrachtverkeer bij het uitbreiden van het pluimveebedrijf.
2. Toename ammoniakemissie door toename mestproductie door leghennen.
3. N.a.v. onderzoek van het CBS ligt de daadwerkelijke ammoniakemissie hoger.
4. Mestprobleem wordt groter.

Hieronder staat voor ieder punt de argumenten die de indiener heeft aangedragen in onze reactie op de argumenten.

Argument 1: Toenemen van vrachtverkeer bij het uitbreiden van het pluimveebedrijf.

Vereniging Mooi Wageningen stelt dat de Aeriusberekening alleen uitgaat van de berekende emissies van de betreffende staltypen bij een bepaald aantal leghennen. In de berekening is geen rekening gehouden met het extra vrachtverkeer dat wordt gegenereerd als gevolg van de voorgenomen uitbreiding van het pluimveebedrijf. Ten opzichte van het huidige aantal van 3750 leghennen wordt een toename van 8850 leghennen mogelijk gemaakt, tot een maximum van 12.600 leghennen. Dit betekent dus driemaal zoveel leghennen dan in de huidige situatie. Daarmee leidt de voorgenomen bedrijfsuitbreiding ook tot een forse toename van het vrachtverkeer van en naar het bedrijf.

Het vrachtverkeer (o.a. voor aanvoer voer, afvoer producten en wellicht afvoer mest) en het opslaan, verwerken en afvoeren van mest zijn activiteiten die onlosmakelijk met de bedrijfsvoering van een pluimveehouderij zijn verbonden. De stikstofdepositie van deze activiteiten moet dan ook in de Aeriusberekening en in de beoordeling van de effecten op beschermde soorten en habitats worden betrokken.

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
12 van 14

Reactie:

De toename in verkeer is meegenomen in de Aeriusberekening, ook de afvoer van mest. Zie de reactie op argument 3 van de zienswijze van de Stichting Milieugroepen Ede.

Argument 2: Toename ammoniakemissie door toename mestproductie leghennen.

De vereniging stelt dat in de Aeriusberekening ook geen rekening is gehouden met de ammoniakemissie van de mest die leghennen zullen produceren. Ook de omvang van deze mest zal flink toenemen en het is niet uit te sluiten dat deze toename zal leiden tot toename van stikstofdepositie in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Reactie:

De ammoniakemissie die leghennen produceren zit in de emissiefactor van de betreffende RAV-code verwerkt. De emissiefactor is kilogram ammoniak per dier per jaar, dus hoe meer dieren er zijn, hoe hoger de totale emissie per jaar is.

Argument 3: N.a.v. onderzoek van het CBS ligt de daadwerkelijke ammoniakemissie hoger

De vereniging wijst op onderzoek van het CBS dat heeft laten zien dat het stikstofverlies van volièrehuisvesting op basis van N/P₂O₅-verhoudingen relatief groot is. Uit de analyse komt naar voren dat in veel gevallen de stikstofverliezen op basis van N/P₂O₅-verhoudingen in de mest groter zijn dan de verliezen op basis van emissiefactoren en dat de gebruikte emissiefactoren op basis van metingen te laag blijken te zijn^{1,2}. Deze inzichten zijn niet meegenomen in de beoordeling van de voorliggende vergunningaanvraag. Het is niet uit te sluiten dat ook in de voorliggende situatie de daadwerkelijke toename van de ammoniakemissie – en dus de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden - hoger zal uitvallen dan is berekend. Een actualisatie van de berekeningen en liefst een onderbouwing op basis van metingen is wenselijk.

Reactie:

Het is inderdaad een punt van zorg dat de werkelijke emissiereductie in de praktijk tegen kan vallen. Wij kunnen echter niet op basis van de onderzoeksresultaten met hogere emissiefactoren rekenen dan volgens de RAV. Deze zijn in vergunningprocedures leidend. Zie daarvoor ook o.a. rechtbank Oost_Brabant 19 augustus 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:4830, ro. 13.3 en rechtbank Oost_Brabant 26 augustus 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:4968, ro. 16.2_16.3.

Argument 4: Mestprobleem wordt groter

De vereniging stelt dat de huidige stikstofcrisis vraagt om forse maatregelen die ertoe moeten leiden dat de stikstofdepositie in de komende jaren fors gaat afnemen. De voorgenomen bedrijfsuitbreiding van 3750 naar 12.600 leghennen staat haaks op deze beleidsopgaven. Een emissiearme stal heeft weliswaar tot gevolg dat er minder directe ammoniakemissies zijn te

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
13 van 14

verwachten, maar het mestprobleem wordt fors groter. Zeker nu de stikstofcrisis noodzaakt tot hoge maatschappelijke kosten is het de vraag of de provincie een verdere uitbreiding en schaalvergroting van de veehouderij wel moet faciliteren. Wij zijn van mening dat dit een ongewenste ontwikkelingsrichting is die het stikstofprobleem alleen maar groter zal maken.

Reactie: De mest wordt afgevoerd en verwerkt. In de passende beoordeling is het feit dat een toename in kippen zorgt voor toename in mest meegenomen, en hieruit blijkt niet dat de stikstofdepositie toeneemt. Nederland kent een systeem van pluimveerechten. Voor de uitbreiding zullen rechten moeten worden aangekocht waardoor de productie elders daalt.

7 Conclusie

Wij verlenen de vergunning.

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels intern en extern salderen.

De aan de orde zijnde negatieve effecten van dit project zijn niet van dien aard dat deze op grond van artikel 2.4 Wet natuurbescherming nader moeten worden gereguleerd.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming, artikel 1.3, lid 5

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Besluit natuurbescherming, artikel 2.7, lid 1 sub b

Beleidsregels intern en extern salderen

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum
7 oktober 2020

Zaaknummer
2019-005689

Blad
14 van 14

BIJLAGE 2

AERIUS-berekeningen:

- Verschilberekening (kenmerk RdPf3jXuWHhT d.d. 26 mei 2020)
- Beogde situatie (kenmerk S218VfUARgqX d.d. 07 oktober 2020)